

Swoboda działań zawodowych. Komentarze do znowelizowanego KEL: art. 4.

Komisja Etyki Lekarskiej Naczelnej Rady Lekarskiej przygotowała komentarz dotyczący treści art. 4. KEL, który stanowi:

Dla wypełniania swoich zadań lekarz zachowuje swobodę działań zawodowych, zgodnie ze swoim sumieniem, aktualną wiedzą medyczną.

Komentarz:

Art. 4 ma charakter ogólny, a zawarte w nim treści podlegają uszczegółowieniu w dalszej części Kodeksu Etyki Lekarskiej (m.in. art. 6 i 10). Stanowi on, że lekarz dla wypełnienia swojego zadania, jakie ma wykonać w związku ze swoją drogą zawodową oraz wartościami, którymi kieruje się w życiu (tj. ochronie życia i zdrowia ludzkiego, zapobieganiu chorobom, leczeniu chorych oraz niesieniu ulgi w cierpieniu) zachowuje swobodę działań zawodowych (tj. samodzielność w podejmowaniu decyzji i postępowaniu). Należy również przypomnieć, że w terminologii konstytucyjnej, zawód lekarza jest zawodem zaufania publicznego, któremu gwarantuje się wolność wykonywania zawodu.

Powyższa norma etyczna odnosi się nie tylko do lekarza wykonującego swój zawód, jego kolegów i przełożonych, ale także samorządu zawodowego. W związku z powyższym, organy samorządu zawodowego nie mogą naruszać swobody działań zawodowych lekarza. Swoboda działań lekarza ma jednak swoje ograniczenia. Ograniczona jest sumieniem lekarza i aktualną wiedzą medyczną.

Sumienie to zdolność oceny własnego postępowania i świadomość odpowiedzialności moralnej za swoje czyny, to także ocena postępowania własnego i innych ludzi w kategorii dobra i zła. Sumienie lekarskie jest do pewnego stopnia uformowane poprzez proces kształcenia i samorząd lekarski, ale wykonywanie zawodu lekarza i tak wymaga dokonywania indywidualnych ocen moralnych związanych z najwyższym dobrem człowieka, jakim jest zdrowie, życie i wolność od cierpienia.

Poza tym, w swoim postępowaniu lekarz, powinien posługiwać się tylko metodami opartymi na aktualnej wiedzy medycznej, co oznacza obowiązek stosowania metod zweryfikowanych naukowo o potwierdzonej skuteczności. Ponadto stosowana przez lekarza metoda musi być aktualna w tym rozumieniu, iż nie musi to być metoda najnowocześniejsza, ale mieszcząca się w kanonie metod medycznych, nauczanych aktualnie na uczelniach medycznych.

